

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen
31.1.2018

KaivNro
6977

PÄÄTÖS KAIVOSLUVAN PERUUTTAMISESTA (KAIVOSPIIRI SÄRKINIEMI)

Kaivospiirin haltija

Vulcan Kotalahti Oy

Yhteystiedot:

Vulcan Kotalahti Oy
c/o Alistair Cowden
PO Box 1466
West Perth WA 6872
Australia

Vireilletulopvm:

Asia on laitettu vireille 17.10.2017 kaivosviranomaisen toimesta.

Asia:

Särkiniemi -kaivospiirin (KaivNro 6977) kaivosoikeuden peruuttaminen

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa kaivoslain (621/2011) nojalla päätöksen Vulcan Kotalahti Oy:lle. Päätöksellä Särkiniemen kaivospiirin kaivosoikeus peruutetaan. Kaivosluvan peruuttaminen johtaa kaivospiirin lopettamista koskevien toimenpiteiden aloittamiseen kaivoslain 15 luvun mukaisesti.

Perustelut:

Kaivostoiminnan harjoittaja on hakeutunut konkurssiin 15.9.2015. Helsingin käräjäoikeuden päätöksellä 16.6.2016 konkurssi raukesi, koska konkurssipesän varat eivät riittäneet konkurssimenettelyn kustannusten suorittamiseen.

Kaivosoikeuden haltija ei ole aloittanut eikä sillä enää ole taloudellisia resursseja aloittaa tai harjoittaa kaivostoimintaa.

Kaivoslain 68 §:n nojalla kaivostoiminnan voidaan katsoa päättyneen ja kaivoslain 70 §:n nojalla luvan haltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä.

Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on ollut keskeytyneenä luvan haltijasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan voidaan katsoa tosiasiallisesti päättyneen. Asian voi panna vireille lupaviranomainen omasta aloitteestaan, kunta tai haittaa kärsivä asianosainen. Kaivoslaki 68 §

Lupaviranomainen voi peruuttaa kaivosluvan, jos luvan haltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä. Kaivoslaki 70 §

Kaivospiirin alue

Särkiniemi -kaivospiiri sijaitsee Leppävirran kunnassa muodostuen seuraavien kiinteistöjen alueille:

Käyttöalue

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Särkiniemi	420-416-8-566	10,31
	YHTEENSÄ, ha	10,31

Apualue

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Särkiniemi	420-416-8-566	37,18
	YHTEENSÄ, ha	37,18

Kaivospiirin käyttöalueen pinta-ala on 10,31 ha ja apualueen pinta-ala on 37,18 ha. Kaivospiirin kokonaispinta-ala on 47,49 ha.

Kaivospiirin kartat on esitetty liitteissä 1 ja 2.
Särkiniemi -nimisen kiinteistön omistaa Leppävirran kunta.

Kaivosmineraali

Nikkeli

Kaivospiirin taustaa ja nykytilanne

Särkiniemi -kaivospiiri on määrätty 12.1.2005 ja kaivoskirja on annettu 1.6.2005. Kaivostyö on tullut aloittaa 25.4.2015 mennessä. Särkiniemen kaivospiirillä on ollut maanalaista kaivostoimintaa silloisen kaivosoikeuden haltijan, Finn Nickel Oy:n, toimesta vuonna 2008. Vuonna 2008 louhittuja malmeja kuljetettiin rikastettavaksi Nivalaan, Hituran kaivokselle, 64 974 t. Finn Nickel Oy ajautui konkurssiin vuonna 2009 ja kaivosoikeuden nykyinen haltija Vulcan Kotalahti Oy osti toiminnot Finn Nickel Oy:n konkurssipesältä. Kaivosoikeuden nykyinen haltija Vulcan Kotalahti Oy ei ole harjoittanut kaivostoimintaa kaivospiirillä.

Vulcan Kotalahti Oy haki kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä kaivosviranomaiselta 9.4.2015 saapuneella hakemuksella. Kaivosviranomaisen lykkäsi kaivosluvan raukeamista päätöksellään 11.8.2015.

Kaivostoiminnan harjoittaja hakeutui konkurssiin 15.9.2015.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon (14.11.2017) perusteella alueella on maisemoitua sivukiveä noin 165 000 t ja tämän lisäksi varastoituja murskekasoja noin 12 000 tonnia. Kaivos on täyttynyt vedellä.

Kaivospiirin kaavatilanne

Pohjois-Savon liiton lausunnossa (liite 3) on tarkemmin selvitetty kaavatilannetta. Lausunnon mukaan:

” Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 kaivospiiri on kaivostoimintojen alueena EK 52.811, jota ympäröi suojavyöhyke sv-21 52.815. Kaivos- ja malmipotentialiset alueet tarkistetaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 toisen vaiheen laadinnan yhteydessä v. 2019 alkaen.”

Asian käsittely: Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/lupahakemuskuulutukset sekä Leppävirran kunnan ilmoitustaululla. Asiasta kuulutettiin myös Savon Sanomat -sanomalehdessä. Asia on kuulutettu 31.10.2017 ja on ollut nähtävillä 30.11.2017 saakka. Lausunnot, muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa 30.11.2017 mennessä.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö 31.10.2017 Leppävirran kunnalle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Pohjois-Savon liitolle. Lausunnon toimittivat Pohjois-Savon ELY-keskus ja Pohjois-Savon liitto.

Lausunnot on esitetty liitteessä 3.

LausunnotPohjois-Savon ELY-keskus (lausunto on annettu 14.11.2017)

” Kaivoslupa voidaan peruuttaa ja alueella tulee suorittaa kaivoslupan kannalta keskeisimmät toimenpiteet alueen turvalliseksi saattamiseksi. Koska kyseinen toiminnanharjoittaja on asetettu konkurssiin ja konkurssi on rauennut pesän varojen vähyyden takia, katsoo ELY-keskus, että tehtävät toimet tulee rahoittaa kaivosluvan mukaisella vakuudella.

Keskeisimpinä toimina alueen turvalliseksi saattamisen osalta ELY-keskus katsoo olevan louhoksen aitaaminen ja putoamisvaaran estäminen. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että louhoksen vesien ominaisuuksien vuoksi tulee myös kieltää louhoksessa uiminen/sukeltaminen. Alueella olevan sivukivikasan osalta ELY-keskus katsoo, että kyseisellä alueella liikkumista tulisi rajoittaa, koska sivukivialueella on mahdollista tapahtua kiviaineksen hajoamisen kautta yllättäviä vajoamia.

Tehtävien toimenpiteiden toteuttamisen osalta ELY-keskus kuitenkin haluaa muistuttaa, että alueella tullaan suorittamaan ympäristönsuojelulain mukaisia, toiminnalle myönnettyyn ympäristölupaan liittyviä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään kaivostoiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Kyseisten toimenpiteiden suunnittelu on vielä kesken ja ELY-keskus toivoo, että kaivoslupan peruuttamistoimenpiteitä määräävä viranomainen ottaa huomioon asian, jottei ympäristön kuormituksen kannalta tehtävien toimenpiteiden toteutus hankaloituisi tulevaisuudessa”.

Pohjois-Savon liitto (lausunto on annettu 29.11.2017)

Pohjois-Savon liiton lausunnosta (liite 3) ilmenee tarkemmin kaavoitukseen liittyvät selvitykset päätöksen kohdan ”kaavatilanne” lisäksi.

Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta kuulemisasia-kirjaan huomautettavaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Asian johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Kaivospiirin haltijan selitys

Kaivosviranomaisen ei katsonut tarpeelliseksi pyytää kaivoslain 42 §:n mukaista selitystä annetuista lausunnoista.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnossa ja selityksessä esitettyyn

Kaivosviranomaisella ei ole kommentoitavaa Pohjois-Savon liiton lausuntoon.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon osalta kaivosviranomaisen tuo esiin seuraavaa:

Kaivosluvan peruuttaminen johtaa kaivospiirin lakkauttamista koskevien toimenpiteiden aloittamiseen kaivoslain 15 luvun mukaisesti. Tällöin kaivospiiri saataan yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon asetetun kaivosvakuuden turvin kaivoslain mukaisten lopetus- ja jälkihoitotoimenpitein ennen kaivospiirin lakkauttamista.

Kaivospiirin lakkauttamisprosessi etenee yleensä käytännössä siten, että ensimmäisenä alueella suoritetaan ympäristöviranomaisten suunnitelmiin perustuvat ympäristönsuojelun kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä voidaan tehdä näiden töiden rinnallakin. Ennen lopettamistöiden aloittamista tai niiden aikana voidaan tarvittaessa järjestää yhteisiä katselmuksia tilanteen toteamiseksi. Ennen kaivospiirin lakkauttamista kaivosviranomaisen tulee järjestämään kaivoslain 146 §:n mukaisen lopputarkastuksen, johon kutsutaan myös mm. Pohjois-Savon ELY-keskus. Lopputarkastuksessa arvioidaan tehtyjen toimenpiteiden riittävyys ja määritellään yhdessä kaivospiirin lakkauttamisen jälkeen tarvittavat seurantatoimenpiteet.

Kaivospiirin lakkauttaminen ei ole este jälkitoimenpiteiden suorittamiselle (kaivoslaki 150 §).

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Kaivosviranomaisen jatkotoimenpiteet

Kaivosluvan peruuttamispäätöksen tultua lainvoimaiseksi, kaivosviranomaisen aloittaa kaivospiirin lopettamistoimenpiteet kaivoslain 15 luvun mukaisesti.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Vulcan Kotalahti Oy:lle, Leppävirran kunnalle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle, Pohjois-Savon liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätöksen antamisesta kuulutetaan Leppävirran kunnan ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan myös Savon Sanomat -sanomalehdessä. Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 495 € + 5h*95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset ja käsittelymaksu. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun Vulcan Kotalahti Oy:lle.

Perustelut: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain 162 §:n nojalla Itä-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 4 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Päivi Rantakoski
Johtaja

Ossi Leinonen
Johtava asiantuntija

LIITTEET Liitteet 1 ja 2: Kaivospiirin kartat
Liite 3: Annetut lausunnot
Liite 4: Valitusosoitus

JAKELU Vulcan Kotalahti Oy
Maanmittauslaitos

TIEDOKSI Leppävirran kunta
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Säteilyturvakeskus

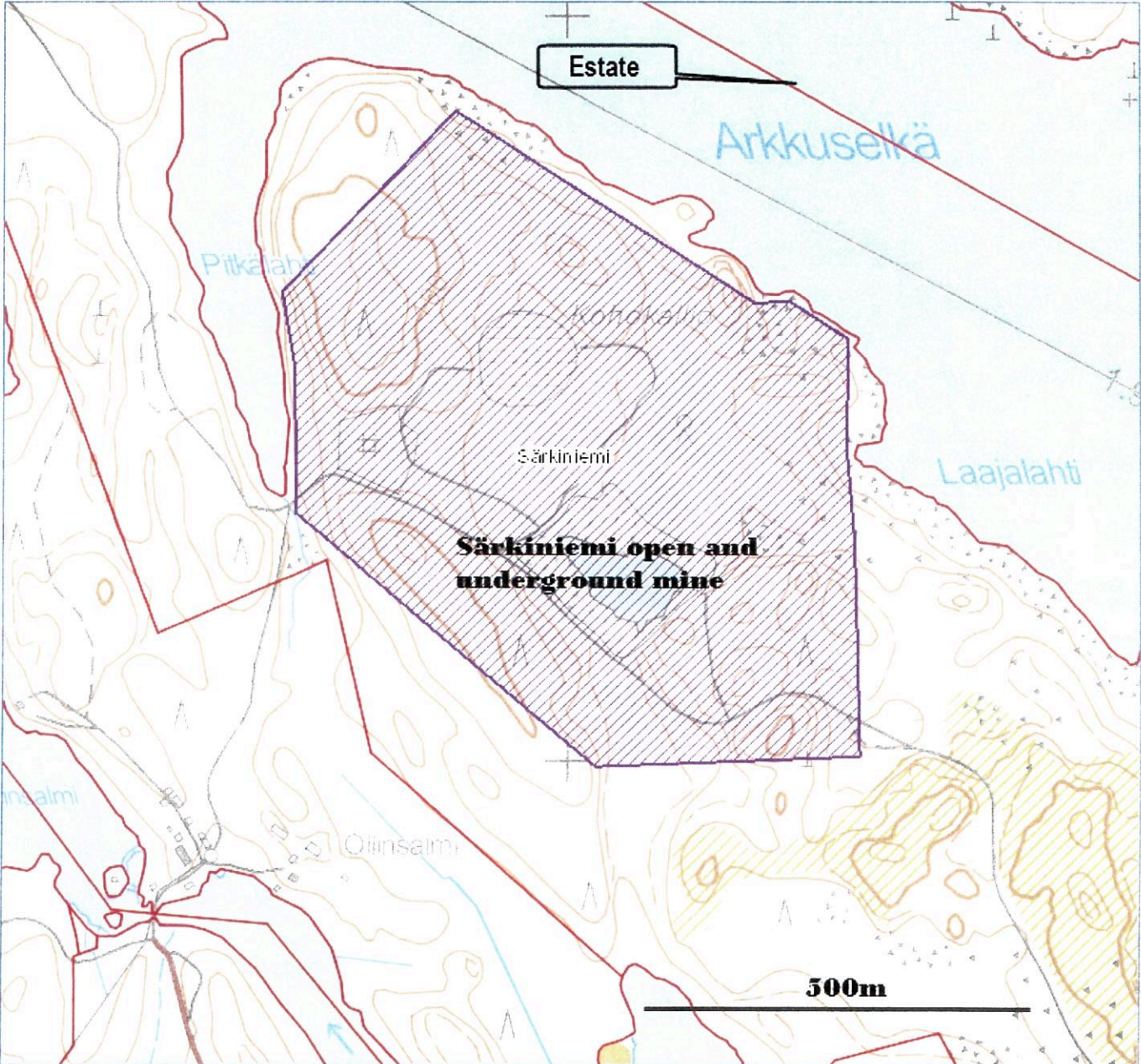

SÄRKINIEMI -KAIVOSPIIRI

SÄRKINIEMI MAP

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto Vulcan Kotalahti Oy:n Särkiniemen (420-416-8-566) kaivosluvan peruuttamista koskien

Tausta

Särkiniemen nikkeliesiintymän louhinta alkoi Finn Nickel Oy:n toimesta kesällä 2007. Kaivostoiminta keskeytyi vuoden 2008 lopulla ja Finn Nickel Oy ajautui konkurssiin vuonna 2009. Finn Nickel Oy:n konkurssipesältä toiminnot osti Vulcan Kotalahti Oy, joka on Altona Miningin Oy:n tytäryhtiö. Altona Mining Oy:n myydessä Suomen toimintonsa Boliden Ab:lle jäi Särkiniemen kaivos kyseisen kaupan ulkopuolelle ja näin ollen omistus säilyi Vulcan Kotalahti Oy:llä. Vulcan Kotalahti Oy ei ole harjoittanut kaivostoimintaa alueella sen omistaessa toiminnan.

Vulcan Kotalahti Oy puolestaan asetettiin konkurssiin Helsingin Käräjäoikeuden päätöksellä 21.9.2015. Pesänhoitajaksi on määrätty asianajotoimisto Peltonen LMR Oy:stä asianajaja Leif Itäinen (Itäinen siirtynyt nykyisin Itäinen & Ojantakainen Attorneys Ltd:n palvelukseen). Pesänhoitaja on 16.5.2016 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut, että tulee esittämään tuomioistuimelle konkurssin raukeamista ja Helsingin käräjäoikeus on 16.6.2016 päätöksellään (K 16/29442) rauettanut konkurssipesän varojen vähyden takia.

Toimintaa ei missään vaiheessa lopetettu ennen Vulcan Kotalahti Oy:n konkurssia, se on ainoastaan ollut keskeytettynä. Finn Nickel Oy on ilmoittanut keskeytyksestä valvontaviranomaiselle 17.11.2008 päivätyllä kirjeellä. Tämän ilmoituksen mukaan toteutetaan lopetussuunnitelman mukaisista töistä ne ilmoituksessa määritellyt toimenpiteet, jotka eivät häiritse myöhemmin jatkettavaa kaivoksen tuotannon aloitusta.

Kaivoksen toiminta-aikana alueelta louhittiin malmia noin 124 000 tonnia ja sivukiviä noin 165 000 tonnia. Toiminnan keskeydyttyä alueella on maisemoitu sivukiveä noin 126 900 tonnia. Lisäksi alueella on varastoituna murskekasoja arviolta edelleen noin 12 000 tonnia. Kaivos on täytynyt vuosien aikana vedellä, jota veden korkeudesta riippuen purkautuu kairausputkien kautta sekä suotautumalla ympäristöön.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto koskien kaivosluvan peruuttamista

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin ELY-keskus) toteaa, että kaivoslupa voidaan peruuttaa ja alueella tulee suorittaa kaivosluvan kannalta keskeisimmät toimenpiteet alueen turvalliseksi saattamiseksi. Koska kyseinen toiminnanharjoittaja on asetettu konkurssiin ja konkurssi on rauennut pesän varojen vähyyden takia, katsoo ELY-keskus, että tehtävät toimet tulee rahoittaa kaivosluvan mukaisella vakuudella.

Keskeisimpinä toimina alueen turvalliseksi saattamisen osalta ELY-keskus katsoo olevan louhoksen aitaaminen ja putoamisvaaran estäminen. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että louhoksen vesien ominaisuuksien vuoksi tulee myös kieltää louhoksessa uiminen/sukeltaminen. Alueella olevan sivukivikasan osalta ELY-keskus katsoo, että kyseisellä alueella liikkumista tulisi rajoittaa, koska sivukivialueella on mahdollista tapahtua kiviaineksen hajoamisen kautta yllättäviä vajoamia.

Tehtävien toimenpiteiden toteuttamisen osalta ELY-keskus kuitenkin haluaa muistuttaa, että alueella tullaan suorittamaan ympäristönsuojelulain mukaisia, toiminnalle myönnettyyn ympäristölupaan liittyviä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään kaivostoiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Kyseisten toimenpiteiden suunnittelu on vielä kesken ja ELY-keskus toivoo, että kaivosluvan peruuttamistoimenpiteitä määräävä viranomainen ottaa huomioon asian, jottei ympäristön kuormituksen kannalta tehtävien toimenpiteiden toteutus hankaloidu tulevaisuudessa.

Ympäristönsuojeluerityisasiantuntija Jorma Lappalainen

Ympäristöylitarkastaja Jussi-Pekka Järvinen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Lappalainen Jorma 14.11.2017 14:39

29.11.2017

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 31.10.2017

Lausunto kaivosluvan peruuttamista koskevasta asiasta (kaivoslaki 2011/621 37§), Vulcan Kotalahti Oy, KaivNro 6977 Särkiniemi, Leppävirta

Leppävirran Oravikosken taajaman kaakkoispuolella sijaitsee Kotalahden entinen kaivosalue, Valkeisenrannan kaivoshankealue sekä Särkiniemen kaivostoimintojen alue, jota kuulemisasiakirja koskee. Särkiniemen osalta kaivosluvan peruuttaminen on tullut vireille kaivosviranomaisen aloitteesta 17.10.2017. Kuulemisasiakirjan mukaan toiminnanharjoittaja on hakeutunut konkurssimenettelyyn 15.9.2015. Särkiniemi -kaivospiiri sijaitsee Leppävirran kunnan omistaman kiinteistön Särkiniemi 420-416-8-615 alueella.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 kaivospiiri on kaivostoimintojen alueena EK 52.811, jota ympäröi suojavyöhyke sv-21 52.815. Suunniteltaessa alueen käyttöä tulee ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat vesistövaikutukset, ympäristölliset haittatekijät sekä varata palo- ja pelastusviranomaisille ja toiminnanharjoittajalle mahdollisuus lausunnon antamiseen. Oravikoski-Paukarlahti-Kotalahti osayleiskaavassa on huomioitu olemassa olevat tunnetut ympäristöhaitat ja pilaantuneiden maa-alueiden puhdistustarve erityisesti Kotalahden entisen kaivosalueen lähiympäristössä. Osayleiskaavassa kaivostoimintojen alueille ei ole osoitettu uutta asutusta tai muuta ympäristöhäiriöille herkkää toimintaa.

Kaivos- ja malmipotentialiset alueet tarkistetaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 toisen vaiheen laadinnan yhteydessä v. 2019 alkaen. Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta kuulemisasiakirjaan huomautettavaa.

POHJOIS-SAVON LIITTO

Paula Qvick
suunnittelujohtaja

Mikko Rummukainen
suunnittelija

Tiedoksi

maakuntajohtaja Marko Korhonen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 2.3.2018.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio, sisäänkäynti
Puistokadun puolelta

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502

Faksi: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.